

ת"פ 35549/06/20 - מדינת ישראל נגד אביגדור רימר

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 35549-06-20 מדינת ישראל נ' רימר
לפני כבוד השופט ציון קאפח
בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צחי הבדלי

המאשימה

נגד

אביגדור רימר
ע"י ב"כ עו"ד אשר ארבל

הנאשם

הכרעת דין

1. ביום 26.12.2019 סמוך לשעה 17:20 נחבלה קשות המנוחה תמר לנגר ז"ל בתאונת דרכים בצומת הרחובות ז'בוטינסקי-אלתרמן בהרצליה ומתה מפציעה ביום 2.1.2020.

אין מחלוקת לאחריות הנהג האלמוני לגרם התאונה ולעובדה כי נמלט ממקום התאונה.

אין מחלוקת כמו כן לקשר הסיבתי שבין התאונה בשעה 17:20, לבין מות המנוחה.

המאשימה טוענת כי הנאשם הינו הנהג שגרם ברשלנותו לתאונה, להפקרת המנוחה במקום ולמותה.

הנאשם טוען מנגד כי אכן פגע עם מכוניתו במכונית המנוחה, אולם, היה זה במסגרת תאונה שנייה, כשעתיים לאחר התאונה הראשונה ובזמן שרכב המנוחה היה נטוש.

על רקע האמור לעיל יובאו החלקים הרלבנטיים בכתב האישום אשר הוגש נגד הנאשם.

2. עובדות כתב האישום

ביום 26.12.19 סמוך לשעה 17:20 נהג הנאשם רכב פרטי ברח' ז'בוטינסקי בהרצליה מכיוון דרום לכיוון צפון והתקרב לצומת רח' אלתרמן.

המהירות המרבית המותרת במקום הינה עד 50 קמ"ש לפי שמדובר בדרך עירונית.

מימין לנתיב נסיעת הנאשם, בצומת, אי תנועה בנוי.

אותה עת שררו במקום התנאים הבאים : מזג אוויר חורפי, גשום, שעת ערב, תאורת רחוב פועלת ומאירה את הצומת היטב, כביש אספלט תקין ורטוב ממי גשמים, שדה ראייה פתוח לפנים, לעבר אי התנועה והצומת.

אותה עת נהגה גב' תמר לנגר ז"ל (להלן: "המנוחה") מכוניתה ברח' ז'בוטינסקי מכיוון דרום לכיוון צפון ובהגיעה לצומת רח' אלתרמן פנתה שמאלה אך מסיבות לא ברורות עלתה על אי התנועה כשחלקו הימני-אחורי של רכבה בולט לעבר נתיב הנסיעה הימני בכביש.

שמעון מסיקה אשר נהג מכוניתו בעקבותיה, הבחין במצוקתה, עצר את מכוניתו וניגש לסייע לה. במקביל, יצאה המנוחה מרכבה ונעמדה בצדו השמאלי אחורי, על אי התנועה.

הנאשם הגיע בנסיעה רציפה לצומת ופגע עם חזית צד ימין של מכוניתו בצדו האחורי ימני של רכב המנוחה אשר נהדף לעבר המנוחה והיא נפלה ארצה וראשה נחבט באספלט.

מיד לאחר הפגיעה המשיך הנאשם בנסיעה איטית בצומת לכיוון צפון תוך שהוא מוריד את החלון הימני קדמי של רכבו. בעודו כך, הביט הנאשם מבעד לחלון הרכב וראה את המנוחה השרועה על הכביש, כמו גם את מסיקה אשר אחז בראשה של המנוחה והחל לטפל בה ביחד עם עוברי אורח נוספים.

מקץ מספר שניות הגביר הנאשם את מהירות רכבו ונמלט מזירת התאונה, תוך שהוא מותיר מאחור את המנוחה וכן שברי חלקים מחזית רכבו.

המנוחה הוחשה לבית חולים, שם נפטרה כאמור ביום 2.1.20.

על אף שהנאשם ידע היטב כי פגע ברכבה של המנוחה ובמנוחה אשר ניצבה בצדו, הוא נמלט מזירת התאונה, לא עצר את הרכב במקום התאונה, לא הזעיק עזרה, לא הגיש עזרה והמשיך בשגרת יומו.

בתאריך 31.12.2019 הגיע הנאשם למוסך, שם החליף את הפנס הקדמי ימני של רכבו אשר נשבר במהלך תאונת הדרכים וכל זאת מתוך כוונה להכשיל את החקירה הפלילית בעניינו.

בתאריך 9.2.2020 נעצר הנאשם על ידי משטרת ישראל לאחר חקירה מאומצת אשר הובילה לזיהויו כנהג הרכב, שגרם למותה של המנוחה ולהפקרתה למוות בזירת התאונה.

רכיבי הרשלנות המפורטים בכתב האישום אינם רלבנטיים להכרעת הדין לפי שאין מחלוקת לאחריות הנהג הפוגע לגרם התאונה.

על אלה יוחסו לנאשם העבירות הבאות :

גרם מוות ברשלנות-עבירה לפי סעיף 64 ו-40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה").

הפקרה לאחר פגיעה-עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה.

שבוש מהלכי משפט-עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

3. **גדר המחלוקת - כאמור לעיל, טען ב"כ הנאשם כי "כל מה שכתוב בכתב האישום מדויק כמעט במלואו, למעט הטענה כי היה זה הנאשם שנהג ברכב. אנו נטען כי רכב אחר לטעמנו פגע וגרם לתוצאה וכל שעשה הנאשם הוא לפגוע ברכב חונה/נטוש (שעתיים לאחר מכן-צ.ק) ואנו מודים בעבירה על תקנה 145 לתקנות התעבורה" (אי השארת פרטים בתאונה שתוצאתה נזק בלבד - צ.ק.).**

4. סיכומי הצדדים

א. התובע עמד בטיעונו על אלה :

(1) הגדרת זירת המחלוקת כמפורט לעיל.

(2) הרצף בנוכחות אנשים משעת התאונה ב 17:20 ועד השעה 19:30, נוכחות השוללת היתכנות תאונה שנייה כטענת הנאשם.

(3) מצבה של המנוחה לאחר שעלתה עם רכבה על אי התנועה.

(4) הסתירות בעדות הנאשם.

ב. ב"כ הנאשם הפנה בטיעונו לאלה:

(1) שברי הפנס שנמצאו בזירה אינם עומדים בסתירה לגרסת הנאשם.

(2) אין ולו ראיה אחת הקושרת את הנאשם בשעה 17:20 למקום התאונה.

(3) לא הייתה במקום נוכחות רציפה של אנשים.

(4) הנאשם שיתף פעולה באופן מלא בחקירתו ומכאן גם אמינותו.

עמוד 3

- (5) לא הוצגו ראיות לעבירות ההפקרה והשיבוש.
- (6) האפשרות כי עד התביעה מסיקה הוא שגרם לתאונה הראשונה.
- (7) חוסר האמינות של עדי התביעה.
- (8) העדר פעולות חקירה נוספות אותן ניתן היה לבצע.

5. הראיות - מבט על

הדיון בראיות יחולק על פי נושאים.

א. מאפייני הרכב הפוגע ונהגו בשעת התאונה - 17:20.

ב. האם הייתה נוכחות רצופה של אנשים בזירת התאונה במשך שעותיים לאחר התאונה, וכפועל יוצא האם קיימת היתכנות לגרסת הנאשם כי היה מעורב בתאונה שנייה באותו מקום, לדבריו, עת פגע ברכב המנוחה נטוש מאדם אותה שעה.

ג. זהות המכונית שפגעה ברכב המנוחה בשעה 17:20, פגיעה שהביאה למות המנוחה.

ד. ההפקרה.

ה. עבירת השיבוש.

ו. עדויות הנאשם ואשתו.

א. מאפייני צבע הרכב הפוגע ונהגו בשעת התאונה.

לצורך זה אדרש לעדויותיהם של שמעון מסיקה וקרן שוורץ.

שמעון מסיקה אשר נחלץ לעזרת המנוחה וטיפל בה לאחר שנפלה ארצה, לנגד עיניו, כתוצאה מהתאונה, ציין : **ראיתי גם שזה היה רכב כהה** (עמ' 17, שורות 4-6).

קרן שוורץ עדת ראיה אמרה : **" זה היה רכב כהה שחור " (עמ' 30 שורה 17).**

בהתאמה לעדויות הללו יש להפנות לכך **שרכבו של הנאשם הינו בצבע שחור-**

(ת/42).

מאפייני הנהג

שמעון מסיקה במבט בחטף על הנהג - "פותח חלון, מסתכל עלי, אני מסתכל, זיהיתי (את הנהג - צ.ק) פלוס מינוס בן אדם שנתתי הערכה של 50-60 ..."(עמ' 16, שורות 27-30).

קרי, נהג לא צעיר.

הנאשם בן 75 בעת התאונה.

סיכום - צבע המכונית כהה עד שחור והנהג אינו צעיר לימים.

ב. האם הייתה נוכחות רצופה של אנשים בזירת התאונה עד השעה 19:30 לערך, וכפועל יוצא האם קיימת היתכנות לגרסת הנאשם כי היה מעורב בתאונה שנייה באותו מקום, לאחר השעה 19:00, עת פגע ברכב המנוחה הנטוש אותה שעה.

העדים הרלוונטיים בנקודה זו, על פי סדר נוכחותם והגעתם למקום הינם שמעון מסיקה, הצוער אלעד אבו והבוחן סימון טרטקובסקי.

(1) שמעון מסיקה- המתין במקום עד ששוטרים הגיעו ונשאר עד השעה 18:45 (עמ' 17 שורה 31).

(2) אשר לזהות השוטר אשר הגיע למקום התאונה יש להפנות לת/40 אשר נערך ע"י הצוער אלעד אבו, קצין יחידה בסיור גלילות. השוטר כותב כי פגש במסיקה בשעה 17:47 ושמע מפיו פרטים אודות התאונה.

העד ערך 2 דו"חות פעולה - ת/40 ו- ת/41. העד הגיע למקום התאונה בשעה 17:47 ולכאורה על פי ת/40 נכח במקום עד השעה 18:19. במהלך הריענון, הוברר כי קיים דו"ח פעולה נוסף, ת/41, המתייחס לאותו מקום ועל פיו נכח העד במקום התאונה עד השעה 19:37. העד הסביר כי בתחילה התקבלו מספר קריאות אודות אותה תאונה, אך בכתובות שונות, בקרבת הצומת. משהוברר לו כי מדובר באותה תאונה, הוא סגר את ת/40 בשעה 18:19 ו"מיזג" את ת/40 עם ת/41. "השעה 18:19 זה שעת המיזוג, סגירת אירוע אחד והשארית אירוע אחר" (עמ' 35, שורה 19).

קיימות ראיות נוספות התומכות בגרסת העד. הראשונה שבהן היא הציון כי נפגש עם הבוחן,

אשר הגיע בשעה 18:36 ומכאן, שאין זה הגיוני שהוא עזב את המקום בשעה 18:19 (עמ' 35, שורות 25-26).

העד חסם את נתיב הנסיעה שאליו בלט רכב המנוחה על מנת שלא תארע תאונה נוספת ובתום טיפול הבוחן, העלה את הניידת על גבי המדרכה. **העד הדגיש, כי בכל מהלך שהותו בזירת התאונה, כשעתיים, לא הייתה תאונה נוספת** (עמ' 36, שורות 10-11).

ראיה נוספת ל"מיזוג" שני הדו"חות מצויה ב-ת/41, **ממנו נעדרת שעת הגעה אשר סומנה בת/40** (עמ' 37, שורות 15-16).

העד ציין כי כינויו ברשת הקשר הינו "גלילות 401". לא בכדי אני מצוין עובדה זו משום שראיה ניצחת לכך ש-ת/40 ו-ת/41 חד הם, מצויה ב-נ/2.

נ/2 מתעד את התקשורת שבין הצוער אלעד אבו לבין מרכז השליטה. **בשעה 19:39 מדווח גל (גלילות) 401, הוא הצוער, כי נכדה של המנוחה הגיע למקום לשם הוזזת מכונית סבתו ודיווח אודות מצבה**. בשעה 19:56 הוא יוצר קשר עם מרכז השליטה ומבקש לסגור את האירוע, תוך דיווח על מצב הנפגעת.

(3) למקום התאונה הגיע הבוחן טרטקובסקי אשר פגש את שוטר הסיור (ת/4, עמ' 4 לפרוטוקול שורה 19 ועמ' 5 שורה 22). הבוחן לא רשם את שמו של השוטר אך הצוער אבו משלים פרט זה בת/40 ובעמ' 35 שורות 25-26. **הוא השוטר אשר פגש בבוחן**.

(4) סיכום - מסיקה היה במקום משעת התאונה עד השעה 18:45. הוא פגש את הצוער אבו בשעה 17:47. הצוער אבו נשאר במקום עד השעה 19:37 ובפרק זמן זה פגש את הבוחן אשר הגיע בשעה 18:36. **הצוער אבו פגש גם את מסיקה וגם את הבוחן בשעה שהיה בזירת התאונה**.

איש מבין השלושה, על פי זמן נוכחותו במקום, לא הבחין בתאונה נוספת.

ג. **זהות המכונית שפגעה ברכב המנוחה בשעה 17:20, פגיעה שהביאה למות המנוחה.**

(1) העד מסיקה הבחין לאחר התאונה בחלקים של פנס. הוא בקי בתחום זה משום שהיה בעבר מוסכניק (עמ' 18, שורה 13).

(2) בהגיע הבוחן למקום התאונה, **בשעה 18:36 הוא אסף שברי פנס של הרכב הפוגע אשר הושמו בשקית מיוחדת** (עמ' 5 לפרוטוקול שורות 3-14). הבוחן הדגיש, **כי לא מצא שברים**

של רכב אחר וגם לא צבע של רכב אחר (עמ' 8, שורות 30-33).

הבוחן ערך התאמת נזקים בין רכבה של המנוחה לבין רכב הנאשם ומצא התאמות בצבע. קרי, נמצאו מריחות צבע כחול של מכונית המנוחה על מכונית הנאשם. (ת/13 ועמ' 6 לפרוטוקול שורות 21-23).

הבוחן הדגיש כי על פי הממצאים שאסף בזירת התאונה, הוא יכול לומר שרכב מסוג וולבו פגע ברכב הסוזוקי, **כי לא הייתה תאונה נוספת והוא לא מצא שברים של רכב אחר וגם לא צבע של רכב אחר** (עמ' 8, שורות 30-33).

ברכב הנאשם יש איתורן, אך לא ניתן היה להגיע לממצאים בסוגיה זו משום שהנאשם בחר במסלול זול ובסיסי המתעד כיבוי והתנעה של מנוע הרכב ותו לא.

יצוין כי קביעת הבוחן מתייחסת לפרק הזמן בו שהה בזירת התאונה.

בהמשך קבע כי נמצאה התאמת הנזקים בין שני כלי הרכב (עמ' 12, שורות 30-31).

הבוחן הדגיש כי שברי הפנס שנמצאו הינם של רכב מסוג וולבו. **"זה לא רכב אחר, זה לא מאזדה, זה לא יונדאי. לא. זה וולבו"** (עמ' 13, שורות 9-10).

(3) עד התביעה, רס"מ ניסים כפיר. בוחן וחוקר תאונות דרכים ובהשכלתו הוא הנדסאי מכוונות והתמחותו ברכב.

העד הבהיר במזכר מיום 9.2.20 (ת/42) על האופן בו זוהה הנאשם כמי שגרם לתאונה. העד התחקה אחר מקור שברי הפנס אשר נתפסו בזירה. עלה בידו לערוך את ההשוואה במחסן לחלקי חילוף באזור חולון אשר נאות לשתף פעולה. **"נכנסתי פנס פנס עד שהגעתי לאותו פנס"** (עמ' 39, שורות 15-16). על פי ממצאיו, שברי הפנס אשר נותרו בזירה שייכים לרכב וולבו 560 שנת ייצור מ 2004 עד 2010. בדיקה משטרתית אחר רכב מאותו סוג העלתה כי לנאשם שהינו תושב הרצליה רכב מסוג זה, שנת ייצור 2009 בצבע שחור. העד יצר קשר טלפוני עם הנאשם אשר אמר לו כי הוא נמצא בעכו ורכבו מצוי בחנייה בתחנת הרכבת בהרצליה. בדיקת הרכב בחנייה העלתה נזקים בחזית צד ימין **והחלפת פנס חזית צד ימין**. העד סיפר כי בדק במקומות שונים, על פי צילום השברים ותוך השוואה לפנסים אחרים. לדבריו, **"הדבר הייחודי שתפס את עיני, יש פה עדשה שמתאימה לוולבו והיא ייחודית. העדשה הזו היא ייחודית לאותו סוג"** (עמ' 39, שורות 7-9).

לבסוף, לאחר שרכב הנאשם אותר, נערכה השוואה עם רכב זה אשר העלתה התאמה בין השברים אשר נמצאו בזירת התאונה לבין סוג הרכב של הנאשם. עד לאיתור הנאשם הפנס הוחלף, אך בבית המנורה נמצאו שברים.

כך או כך, אין מקום להאריך בסוגיית ההתאמה עם הנזק במכונית המנוחה לפי שהנאשם לא חולק על העובדה כי פגע במכוניתה, הגם שלדבריו, היה זה במסגרת התאונה "השנייה".

(4) סיכום-יש לקבוע אפוא כי נכון לשעה 18:36, שעת הגעת הבוחן, הממצאים בזירה קושרים את מכונית הנאשם לתאונה שאירעה בשעה 17:20. בכך, יש לשמוט את הקרקע תחת גרסת הנאשם כי הגיע למקום לאחר השעה 19:00. אולם, בבחינת למעלה מן הדרוש יש להדגיש כי נוכחותו הרצופה של הצוער אבו עד השעה 19:37 מהווה נדבך נוסף לקביעה כי לא הייתה במקום כלל תאונה "שניה".

עלה בידי התביעה להציג מארג ראיות מוצק והגיוני, כאשר כל ראיה נתמכת בידי חברתה, בעוד שלא עלה בידי ההגנה להפריך את הנטען כלפי הנאשם ולא הוצגה כל חוות דעת מומחה היכולה להפריך את ממצאי הבוחן ורס"מ כפיר.

מסקנה - הוכח מעל לכל ספק סביר כי הנאשם, הוא הנהג אשר בשעה 17:20 פגע במכונית המנוחה וכתוצאה מכך, המכונית נהדפה אל המנוחה אשר נפלה ונחבטה בראשה.

הרשלנות אינה שנויה במחלוקת, כאמור בגדר המחלוקת.

הקשר הסיבתי בין התאונה לבין גרם המוות אף הוא אינו שנוי במחלוקת. במהלך הסיכומים, רמז ב"כ הנאשם כי אפשר שהמנוחה נחבלה כבר בשעת עליית המכונית על אי התנועה. הגם שבכך חרג הסיגור מהמענה שניתן לכתב האישום, יש לציין כי מכונית המנוחה לא ניזוקה בשעת העלייה על אי התנועה, לא נמצאו נזקים בחזית המכונית, המנוחה יצאה ממכוניתה בכוחות עצמה ועמדה על רגליה. ראה לעניין זה עדות מסיקה בעמ' 21 שורות 5-9 ועדות הבוחן בעמ' 7 שורות 10-13.

ד. ההפקרה

הנאשם מכחיש מכל וכל קשר כלשהו לתאונה. אולם, בבחינת "את פתח לו" אדרש למתווה הנורמטיבי תוך יישומו לראיות אשר בפניי.

(1) המתווה הנורמטיבי

סעיף 64 א' לפקודה על חלופותיו קובע כי:

(א) נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, אשר היה עליו לדעת כי בתאונה נפגע אדם או עשוי היה להיפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו

ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה ולהזעיק עזרה, דינו - מאסר שלוש שנים.

(ב) **נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נפגע אדם, ולא עצר במקום התאונה, או קרוב לו ככל האפשר, כדי לעמוד על תוצאות התאונה, או עצר כאמור ולא הזעיק עזרה, דינו - מאסר שבע שנים.**

(ג) **נוהג רכב המעורב בתאונה שבה נגרמה לאדם חבלה חמורה או שבה נ ג דם, ולא עצר או לא הזעיק עזרה כאמור בסעיף קטן (ב), דינו - מאסר 14 שנים.**

בתיקון 101 לפקודת התעבורה קבע המחוקק מדרג חומרה בין שלוש החלופות של עבירת ההפקרה בהתאם ליסוד הנפשי שנלווה לכל אחת מהחלופות

החלופה הרלוונטית הינה זו האמורה בסעיף 64א(ג) לפקודה. מדובר בעבירה התנהגותית שמחשבה פלילית בצידה, קרי, מודעות בפועל לרכיב העובדתי בנסיבות, ומכאן גם העונש אשר בצידה. כך הם פני הדברים גם אשר לסעיף 64א(ב) הנושא אף הוא בצידו עונש מאסר משמעותי. מנגד ולשם השוואה על פי החלופה בסעיף 64א(א) נדרשת מודעות בכח לאפשרות פגיעה באדם. ראה לעניין זה ע"פ 3304/14 **סולטאן פראן נ' מדינת ישראל** (21.10.2014), פסקה 8 (להלן: "**עניין פראן**").

סעיף 20(ג)(1) לחוק העונשין מבהיר טיבה של מודעות וזו לשונו:

"רואים אדם שחשד בדבר טיב ההתנהגות או בדבר אפשרות קיום הנסיבות כמי שהיה מודע להם, אם נמנע מלבררם".

יש להפנות גם לע"פ 6864/14 **לואי ענאש נ' מדינת ישראל** (8.3.2015), פסקה 1 של כב' השופטת ע' ברון כי:

"...כובד המשקל הוא על נסיבות שבהן הנהג ביצע את מעשה ההפקרה תוך מודעות לכך שבתאונה נ ג דם או שנגרמה לו חבלה חמורה. ודוק: הנסיבות המחמירות שבסעיף אינן בעצם התוצאה הקטלנית של התאונה כפי שהתבררה בדיעבד, אלא בדיעה של הנהג בעת המעשה כי הוא מפקיר נפגע שפגיעתו חמורה ואף קטלנית".

ראה גם ע"פ 8002/13 **מוחמד בדארנה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו)(21.05.2015), פסקה 5 לחוות הדעת של כב' הש' הנדל:

"הגענו לעבירת ההפקרה. במישור היסוד העובדתי טוען הסנגור כי חזר למקום התאונה כעבור כמה דקות. עוד נטען כי כוחות הצלה הוזעקו למקום על ידי אחרים ולכן ממילא לא היה יכול להגיש סיוע נוסף למנוח. טענות אלה אין בהן כדי לסייע לו. נוסחו של סעיף 64א(ב) לפקודה, בו הורשע המערער, לפני שתוקן בשנת 2011 (חוק לתיקון פקודת התעבורה (מספר 101), התשע"ב-2011)) הוא הנוסח הרלבנטי למקרה שלפנינו:

"נוהג רכב המעורב בתאונה, והוא ידע, או שבנסיבות המקרה היה עליו לדעת, כי בתאונה נפגע אדם, ולא הגיש לנפגע עזרה שהיה ביכולתו להגיש בנסיבות המקרה, לרבות הסעתו לטיפול רפואי, דינו - מאסר תשע שנים". במקרה הנוכחי הוכח במידה הדרושה היסוד הנפשי של מודעות לכך שבתאונה נפגע אדם".

(2) מן הכלל אל הפרט

העד שמעון מסיקה העיד כי המנוחה נפלה על ראשה. בעודו מחזיק בה, הוא רואה רכב מתקדם באיטיות "פותח חלון, מסתכל עלי, אני מסתכל, זיהיתי (את הנהג - צ.ק.). וממשיך הלאה, חשבתי שהוא הולך לעצור בצד" (עמ' 16, שורות 27-30).

"במבט ראשוני הייתי בטוח שהוא עוצר בצד, הסתכלתי, פתח חלון, ישב במושב הנהג... " (עמ' 17, שורות 4-6).

מסיקה הדגיש: "אני רואה את הרכב ממשיך לאט לאט, מאיט ממש, איך שהוא מגיע עם החלון של הרכב מולי, פותח את החלון, אני מסתכל, מה שראיתי ראיתי והוא ממשיך הלאה" (עמ' 19, שורות 2-4).

לשאלתי האם הוא בטוח שלרכב שהאט יש קשר לתאונה, הוא השיב: "זה במאה אחוז, הכל בשניות האלה, כשהאוטו עף אליה הוא צריך לבוא ממכה מאחור שמתבצעת, וכשבן אדם נותן מכה, מן הסתם הוא טיפה ילך אחורה, ולא רואים את זה עד שיתאושש שנתן מכה, אנחנו כבר על הרצפה (הוא והמנוחה - צ.ק.), אני מסתכל ומחכה בשביל לראות ואפילו על הברכיים, הסתכלתי לכיוון הכביש לראות אם הוא עוצר. זה הכל עניין של חצי דקה, שניות, נותן מכה, הגברת נופלת, אני על הרצפה ואז פתאום כשאני מסתכל האוטו עובר" (עמ' 19, שורות 9-15).

מסיקה שב והדגיש: לגבי הנהג, "...ואת הנסיעה האיטית כשהוא מסתכל ופותח את החלון להסתכל, אני יושב עם הגברת על הרצפה" (עמ' 19, שורות 19-20).

"וכשאני מסתכל אני רואה לאט לאט הרכב יוצא, פותח חלון ומסתכל וזה הכל" (עמ' 23, שורה 21).

העדה קרן שוורץ - " **הייתה שם האטה** (של הרכב הפוגע-צ.ק) אבל לא הייתה עצירה ולא יציאה מהרכב כדי לבדוק" (עמ' 30 שורה 14).

בחקירתו נגדית נוקש הנאשם באמרי פיו ואישר פרט רב משמעות העולה בקנה אחד עם דברי מסיקה. **הוא האט ופתח את חלון הנוסע במושב שלידי על מנת לבדוק אם יש נזק** (עמ' 48, שורות 20-21) במקום זה עלי להפנות לבקשה לתיקון פרוטוקול מיום 2.11.2020. בפרוטוקול נרשם שהנאשם פתח את החלון ליד הנהג, בעוד שבפועל הנאשם אמר כי פתח את החלון של המושב שלידי הנהג.

יצוין כי בחקירתו במשטרה, ת/18 אמר הנאשם כי יצא ממכוניתו ולאחר מכן הסתייג ואמר שיצא עם " עם רגל אחת" ולא הבחין באיש (שורות, 33, 166-170).

בת/19 עמ' 7 משורה 40 ועד עמ' 8 שורה 2 הנאשם הדגיש כי המכה הייתה חזקה "עשתה רעש גדול" וכי היה המום.

מסקנה - במסגרת אי אמירת אמת, אחת מני רבות לצערי, הרחיק עצמו הנאשם מהתאונה בשעה 17:20, לעבר התאונה "השנייה" אשר לא הייתה ולא נבראה. משכך, לכאורה, הייתי פטור מלדון בשאלת מודעות הנאשם לתוצאה האפשרית של התאונה. עם זאת ומטעמי זהירות בחנתי את סוגיית המודעות בראי העדויות אשר הובאו בפניי. ההאטה ופתיחת חלון המכונית מעידים בעליל כי הנאשם היה מודע היטב לתוצאה האפשרית של התאונה.

ראה לעניין זה ע"פ 2619/14 פלוני נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (30.11.14) מפי כב' הש' שהם:

"כאשר עסקינן בעבירה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, נדרשת מודעות לאפשרות שהמעשה יגרום לחבלה חמורה לקורבן, תוך גילוי אדישות או קלות דעת לגבי האפשרות כי תיגרם תוצאה זו (ראו, בהקשר זה, ע"פ 5554/12 מדינת ישראל נ' רבינוביץ [פורסם בנבו] (4.2.2013); ע"פ 3068/11 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (6.3.2012); ע"פ 8232/11 מדינת ישראל נ' פלוני [פורסם בנבו] (23.4.2012)). כפי שנקבע בעניין שלום "הוכחת היסוד הנפשי נעשית ככלל על דרך של הסתמכות על חזקות שבעובדה, הנדרשות למעשה כראיות נסיבתיות". ועוד נאמר, כי "כאשר מדובר בתאונת דרכים קטלנית, עצמת הרשלנות - נהיגה שיש בה סטייה גסה מנורמת ההתנהגות הסבירה - עשויה להקים חזקה בדבר מודעות הנאשם לטיב נהיגתו ולאפשרות שתגרם התוצאה הקטלנית". דברים אלה יפים גם כאשר מדובר בתאונת דרכים קשה, שבה רמת הרשלנות הינה גבוהה ביותר".

המחזה אשר נגלה לעיני הנאשם אשר האט ממש, כדברי מסיקה, ופתח את חלון הנוסע, היה כדלקמן: **המנוחה שרועה על הרצפה ומסיקה אשר היה על ברכיו אוחז בראשה**. הדעת נותנת כי אם עלה בידי מסיקה

להבחין בגילו המשוער של הנהג, משמעם של דברים הינו כי גם לנאשם הייתה היכולת להבחין במסיקה ובמנוחה.

אף הנאשם מעיד על עצמו כי מדובר במכה רועשת ומשמעותית.

לשקרי הנאשם בנקודה מהותית זו, בהרחיקו עצמו כליל מהתאונה, יש משמעות ראייתית והם עולים כדי חיזוק ואף סיוע לראיות התביעה. ראה לעניין זה ע"פ 2960/14 **איציק חזן נ' מדינת ישראל** (פסקה 16) (18.1.17).

גם מה שאירע לאחר מכן, מהווה נדבך ראייתי נוסף בסוגיית המודעות. ראה פרק שיבוש מהלכי משפט.

ה. **שיבוש מהלכי משפט**

ה.

(1) **המתווה הנורמטיבי**

סעיף 244 לחוק קובע כדלקמן :

"העושה דבר בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי או להביא לידי עיוות דין, בין בסיכול הזמנתו של עד, בין בהעלמת ראיות ובין בדרך אחרת, דינו - מאסר שלוש שנים; לעניין זה, "הליך שיפוטי" - לרבות חקירה פלילית והוצאה לפועל של הוראת בית משפט".

בע"פ. 236/88 **אייזמן נ. מדינת ישראל** (13.8.90) נקבע כי " הדרך האחרת" מתייחסת לכל התנהגות אשר אליה נצמדת "כוונה מיוחדת".

ברע"פ 7153/99 **אלגד נ. מדינת ישראל** (29.8.01) קובעת כב' השופטת בייניש, כתוארה אז:

"היסוד העובדתי של עבירת שיבוש מהלכי משפט כולל גם נסיבה של "הליך שיפוטי" המהווה את מושא השאיפה לשיבוש מהלכי משפט. ההגדרה של "הליך שיפוטי" בסיפא של סעיף 244 לחוק אינה ממצה ומעיד על כך הביטוי "לרבות". עם זאת סעיף 244 לחוק העונשין מרחיב את גבולות ההגדרה של המונח "הליך שיפוטי" שכולל גם חקירה פלילית. כבר נקבע בפסיקתנו כי אין הכרח שההליך השיפוטי יהיה גלוי ועומד ודי שהנאשם ידע או האמין כי צפוי

הליך שיפוטני.

אין צורך אפוא שיתקיים הליך חקירתי גלוי או הליך משפטי קיים, די בכך כי אותו אדם צפה כאפשרות והאמין כי הוא צפוי להליך שיפוטני כדי שפעולותיו יחשבו משבשות הליכי משפט, אם עשה כן.

(2) מן הכלל אל הפרט

ביום 26.12, יום חמישי בשבוע, ניזוקה מכונית הנאשם בתאונה והיה צורך להחליף את הפנס אשר נשבר. אין מחלוקת כי מדובר ברכיב חיוני ביותר במכונית. בחקירתו -ת/19 מיום 9.2.20 -אמר הנאשם כי הכניס מכוניתו לתיקון ביום ראשון בשבוע (שורות 58-60). בדיעבד הוברר כי הנאשם לא אמר אמת וכי בפועל הכניס מכוניתו לתיקון רק ביום שלישי 31.12 (ראה הודעת בעל המוסך ת/30 מיום 11.3.20). בחקירתו הנגדית, הנאשם לא זכר מדוע לא הכניס מכוניתו לתיקון בימים ראשון או שני בשבוע.

הנה כי כן, הנאשם השתהה בהכנסת מכוניתו לתיקון **משום שחשש שמעורבותו בתאונה תתגלה**.

ברי, כי לקביעה זו יש משמעות גם לסוגיית מודעתו לתאונה וכפועל יוצא להפקרה.

1. ראיות ההגנה

העדה, הגב' עדלידה רימר - אשת הנאשם. העידה שבאותו יום הנאשם הסיע אותה לסינמטק בתל אביב על מנת לשמוע הרצאה ולצפות באופרה. הם יצאו בסביבות השעה 16:30 מרעננה על מנת להגיע במועד להרצאה בשעה 18:30. לדבריה, הנאשם הביא אותה לסינמטק וחזר עם הנכד לרעננה.

בחקירתה הנגדית עימת אותה התובע עם תכתובת ווטסאפ המלמדת כי הגיעה לסינמטק **באוטובוס** ולא עם הנאשם. מהתכתובת עולה, כי הייתה עייפה מהנסיעה באוטובוס ומההליכה ברגל וכתוצאה מכך נמנמה במהלך המערכה הראשונה באופרה. לבסוף, התרצתה ואמרה ש"**יכול להיות**" שבעלה לא הסיע אותה לסינמטק בתל אביב (עמ' 27, שורות 4-14).

הנאשם הותיר רושם עגום בעדותו, הן על פי תוכנה והן על פי התרשמותי ממנו. דבריו לקו באי דיוקים ובסתירות מהותיות לממצאים בשטח ואף לעדות אשתו.

כך למשל, טען הנאשם, כי הוריד את אשתו בסינמטק בתל אביב בשעה 17:30, בעוד אשתו סותרת נתון זה.

לדבריו, הוא פגע בצד שמאל אחורי של רכב המנוחה. הסבתי שימת ליבו, כי לא נמצא נזק כלשהו בצד שמאל אחורי של רכב המנוחה.

הנאשם טען, כי בהיותו ברעננה גילה סמוך לשעה 19:00 כי אין לו תרופות להן הוא זקוק ועל כן, נסע להרצליה לסניף מכבי פארם. התובע הסב שימת ליבו כי לא הייתה כל מניעה לקבל את התרופות בכל סניף פארם אחר ובכלל זה ברעננה והנאשם אישר זאת. לבסוף, טען הנאשם, כי ויתר על רכישת התרופות ותחת זאת העדיף להגיע לביתו בהרצליה. התובע הקשה עליו כיצד זה יתכן, כטענתו, שפגע ברכב המנוחה בשעה 19:15 לערך, שעה שהבוחן אסף את שברי פנס הוולבו שלו בשעה 18:36. תשובת הנאשם הייתה **"יכול להיות בלבול אצלי ויכול להיות גם אצלו... הוא אסף את זה יותר מאוחר, הוא שלח מישהו לאסוף את זה"** (עמ' 45, שורות 23-24).

כך או כך, הנאשם ציין, כי "פרשת שברי הזכוכית" תמוהה בעיניו.

התובע הקשה על הנאשם מדוע הכניס את המכונית לתיקון הפנס רק 5 ימים לאחר מכן. יצוין, כי בחקירתו אמר שתיקן את הפנס יום-יומיים לאחר מכן. הנאשם השיב כי **"היו לי עניינים שקשורים למכללה"**, אך לא ידע להסביר מה היו אותם עניינים (עמ' 50, שורות 13-21).

עוד כהנה וכהנה סתירות נמצאו בגרסת הנאשם ובהן שעת הגעתו למקום התאונה (שעה 20:00 כאמור בתמליל חקירתו/ת 18 א עמ' 3 מול עדותו בבית משפט מיום 2.11.2020 בגדרה אמר כי הגיע למקום התאונה סמוך לשעה 19:15 (עמ' 45, שורות 16-17).

הנאשם עומת בחקירתו הנגדית כי בחקירתו במשטרה ידע לציין פרט מוכמן שהאשה שנפגעה בתאונה הינה **"אשה זקנה"** (ת/19 א' עמ' 6, שורות 32-34) בעוד שלשיטתו הרכב היה נטוש. תשובתו הייתה כי מדובר בשקר וכי שמע את הדבר מפי החוקרים. לפי שהחוקר לא שאל את הנאשם על אתר כיצד הוא יודע פרט זה, אני מחליט שלא לייחס לכך חשיבות.

מחדלי חקירה

ב"כ הנאשם הלין על איכון טלפוני לטלפון של הנכד (אשר נטען כי היה עם הנאשם) ואי בדיקת מצלמות באיזור הסינמטק, בדיקות אשר היו יכולות להציג תמונה מלאה לטעמו בדבר מיקום הנאשם בשעת התאונה.

בסוגיה זו של "דיות הראיות" אני מפנה לע"פ 1977/05 **דוד גולה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (2.11.2006), מפי כב' הש' ארבל:

"גם בעניין זה ההלכה ידועה, ונקבע לא אחת כי העדרה של ראיה שמקורה במחדלי רשויות החקירה, ייזקף, אמנם, לחובתה של התביעה עת תידון השאלה האם הרימה את נטל

ההוכחה המוטל עליה, אולם אין לומר כי מחדלי חקירה בהכרח יובילו לזיכוי של הנאשם. נפקותו של המחדל תלויה בנסיבות המיוחדות של העניין הנדון, ובפרט בשאלה האם מדובר במחדל כה חמור עד כי יש חשש שמא קופחה הגנתו של הנאשם באופן שהתקשה להתמודד עם חומר הראיות שמפלילו (ראו לדוגמה: ע"פ 173/88 אסרף נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(1) 785, 792 (1990); ע"פ 2511/92 חטיב נ' מדינת ישראל, תק-על 93(2) 1497, 1505 (1993); ע"פ 4384/93 מליקר נ' מדינת ישראל, תק-על 94(2) 1988, 1997 (1994)).

עוד נאמר בהקשר זה כי:

"אכן, המשטרה אמורה לערוך חקירה מלאה ויסודית ככל שניתן. אולם המשטרה אינה אמורה, ואינה מסוגלת, לערוך חקירה מושלמת בכל מקרה. זוהי המציאות: גם המשטרה חייבת לפעול במסגרת משאבים מוגבלים ולפי סדרי עדיפויות. משום כך, אם הגיעה למסקנה כי יש בידה די ראיות כדי לתת תמונת אמת ולהוכיח לכאורה את האישום, ובעבירות חמורות נדרש שמסקנה זאת תהיה מקובלת גם על פרקליטות המדינה המגישה את האישום, היא אינה חייבת להמשיך בחקירה עד שתהיה מושלמת. אכן, המשטרה והפרקליטות צריכות להיות מודעות היטב לחובתן ... ולהשתכנע בעצמן כי הגיעו לחקר האמת, עד שהן מסיימות את החקירה, והן ודאי מודעות לכך שאם הראיות שנאספו לא יספיקו להוכחת האישום מעבר לספק סביר, הנאשם יזוכה. מכל מקום, במשפט פלילי השאלה שבפני בית המשפט היא, לא אם אפשר וראוי היה לעשות עוד צעדי חקירה אלה או אחרים, אלא אם יש די ראיות המוכיחות את האישום מעבר לספק סביר (ע"פ 5741/98 עלי נ' מדינת ישראל, תק-על 99(2) 1401, 1402 (1999)).

6. במהלך שמיעת הראיות הוברר כי ר.נ של הנאשם פקע ביום 19.9.19 ת/29.

לפי שעבירה זו לא יוחסה לו בכתב האישום, והינה בבחינת ברירת משפט, הבטלה במאות מונים בהשוואה לאישומים המיוחסים לנאשם, אינני רואה לנכון להרשיע אותו בעבירה זו.

7. כללם של דברים - הנטען כלפי הנאשם הוכח מעל לכל ספק סביר ואני מחליט להרשיע את הנאשם בכל העבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ו' טבת תשפ"א, 21 דצמבר 2020, במעמד הצדדים